

معیارهای DSM-5 برای اختلال ADHD

مجموعه ای فراگیر از رفتارهای بی توجهی / بیش فعالی که باعث مختل شدن عملکرد اجتماعی، تحصیلی، یا شغلی می شوند و خصوصیت اصلی آن معیار 1 و 2 می باشد:

1. بی توجهی: شش سمپتوم یا بیشتر از سمپتوم های زیر که به مدت حداقل 6 ماه ادامه داشته اند و در فعالیت های اجتماعی و تحصیلی / شغلی تاثیر مستقیم می گذارند.

الف - فرد معمولاً به جزئیات توجه نشان نمی دهد یا در تکالیف مدرسه، یا سایر فعالیت ها اشتباهاتی از روی بی دقتی مرتکب می شود.

ب - معمولاً نمی تواند توجه خود را به کارهای جدی یا فعالیت های تفریحی حفظ کند.

پ - وقتی کسی مستقیماً با او حرف می زند، معمولاً بنظر می رسد که گوش نمی دهد (بنظر می رسد حواسش جای دیگری است).

ت - معمولاً نمی تواند گام به گام و طبق دستورالعمل ها پیش برود و نمی تواند تکالیف مدرسه، کارهای معمولی، یا وظایف خود در محل کارش را به پایان برساند (مثال: کاری را شروع می کند اما خیلی زود تمرکزش را از دست می دهد و به آسانی حواسش به چیز دیگری پرت می شود).

ث - معمولاً نمی تواند کارها و فعالیت های خود را سازمان دهی کند و به آنها نظم دهد (مثال: نمی تواند اشیا و اموال خود را منظم و مرتب نگه دارد، در کارهایش شلخته و بی نظم است، در مدیریت زمان ضعیف است).

ج - معمولاً از انجام دادن کارهایی که به تلاش ذهنی مستمر نیاز دارد اجتناب می کند یا با بی میلی به انجام دادن آنها می پردازد (مثال: از تکالیف کلاسی یا خانگی متنفر است).

چ- معمولاً لوازم ضروری برای انجام دادن تکالیف یا کارهای مختلف را گم می کند (مثلاً لوازم مدرسه، مداد، دفتر، کتاب، کلید، عینک، موبایل و ...).

2- بیش فعالی و بی فکری:

شش سمپتوم یا بیشتر از سمپتوم های زیر که به مدت حداقل 6 ماه ادامه داشته اند و در فعالیت های اجتماعی و تحصیلی / شغلی تاثیر مستقیم می گذارند.

الف- وقتی نشسته است معمولاً دست و پاهای خود را تکان می دهد.

ب- در مواقعی که انتظار می رود روی صندلی خود بنشیند، معمولاً صندلی را ترک می کند.

پ- در موقعیت های نامناسب، این طرف و آن طرف می دود یا از وسایل مختلف بالا می رود.

ت- معمولاً نمی تواند بدون سر و صدا راه انداختن یا حرف زدن به بازی یا سایر فعالیت های تفریحی بپردازد.

ث- همیشه در حال جنب و جوش است یا بنظر می رسد هر لحظه ممکن است حرکت کند، طوری رفتار می کند که انگار یک موتور محرکه او را هول می دهد (مثال: در رستوران نمی تواند به مدت طولانی آرام بنشیند یا اگر می نشیند ناراحت است، دیگران ممکن است فردی بی آرام و بی قرار ببینند و احساس کنند نمی توانند حرف های او را دنبال کنند).

ج- معمولاً زیاد حرف می زند.

چ- هنگامی که سوال به پایان نرسیده ناگهان پاسخ می دهد بدون آنکه با دقت به پاسخ خود فکر کند (نمی تواند منتظر بماند نوبت حرف زدن او برسد).

ح- معمولاً نمی تواند منتظر نوبتش بماند (مثال: به هنگام انتظار در صف).

3- قبل از 12 سالگی، چندین سمپتوم بی توجهی یا چندین سمپتوم بیش فعالی- بی فکری وجود داشته اند.

4- چندین سمپتوم بی توجهی یا چندین سمپتوم بیش فعالی- بی فکری در دو یا چند موقعیت محیطی مشاهده می شوند (مثال: در خانه، مدرسه، یا محل کار، به هنگام حضور در کنار اعضای خانواده یا خویشاوندان یا در سایر فعالیت ها).

5- شواهد واضح نشان می دهند که این سمپتوم ها در عملکرد اجتماعی، تحصیلی، یا شغلی فرد اختلال ایجاد می کنند یا کیفیت آنها را پایین می آورند.

6- این سمپتوم ها صرفاً در طول ابتلا به اسکیزوفرنی یا سایر اختلالات سایکوتیک روی نمی دهند و یک اختلال روانی دیگر نمی تواند دلیل بهتری برای آنها باشد (مثلاً: اختلال خلقی، اختلال اضطراب، اختلال گسستگی، اختلال شخصیت، مسمومیت یا سندرم پرهیز از ماده).

تهیه و تنظیم: مصطفی پیمبری، کارشناس ارشد روان شناسی